

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo francoskoti.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 4 krone (2 gld.)

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XXI.

V Celovcu, 28. maja 1902.

Štev. 22.

Klevetnikom slovenščine!

Na razne načine se vojskujejo národní naši nasprotniki zoper slovenščino. Mnogokrat že smo dokazali, da je nekako glavno orožje národnih naših nasprotnikov v boju zoper Slovence — podla laž. To se je pokazalo zopet zadnji čas. Reči pa moramo, da so si nemški kulturonosci to pot izbrali neumno laž. Prav nič jih ne opravičuje, da je to laž privlekel na dan splošni nemški „šulferaju“ tam zunaj v „rajhu“ in da je za njim pričapljala kakor pokorno dekla znana „Tagespost“ v Graciu.

Ta nam namreč v svoji 134. številki z dné 16. maja t. l. pripoveduje, da je „Centralblatt des allg. deutschen Schulvereines“ prinesel članek o stiskah nemštva po deželah med Dravo in Adrijo. No, kako stiskano je to nemštvo, to čutimo najboljši Slovenci na sebi. Ne brigali bi se za ta članek, ko bi ne navajal za svojo trditve tako neumnih, ob enem pa prav zlobnih in podlih napadov. Nočemo odgovarjati pisarjenju nasprotnikov, da so se „Slovenci skozi stoletja dobro počutili pod duševnim gospodstvom nemštva“, ali da se je slovenščina „pomnoževala samo po nemških izrazih“ itd. O znani nemški „temeljitosti“ priča stavek, da se v slovenskih časnikih mnogokrat najdejo dolgi članki, katerih vsebina je razumljiva Nemcu, ki se nikoli ni slovensko učil. Koliko je vredno to očitje, ve pač vsak bralec slovenskih listov.

Prav „temeljiti“ je dokaz, ki ga omenjena lista navajata za to. Pravita namreč, da je v Kotljah na Koroškem pri zadnjih občinskih volitvah slovensko-klerikalna stranka propadla in da je nek tamošnji (?) občan slovenskega pokoljenja svojem stiskanemu srcu dal duška s sledečim zabavnim dopisom:

„Jes morem Vam par traurig najigkejt bekont dati, da smo mi Slovenci v nasey gmajndi per aušuswoli (Wuschuswahlten) an verdamani niderlog erlaidali in da so liberalci v sah treh wolkörpra (Wahlförperrn) slohtfeld (Schlachtfeld) behauptali in še ana ersocmana (Erbschmann) niso nam bewiligali (bewilligt). Uržah (Urjadje) od te niderloge je pa umštond (Umstand), da so se noše onfirarji emav bekimrali (bekümmert), da bi biv Ciril-Verajn tuka ano versomlengo (Versammlung) veranštoltov. Mi smo möli

burhermastra (Bürgermeister) ana gutsbesicarja v voršlogo (in Vorshlag), kje s tajčlonde perbandrov (aus Deutschland eingewandert) in ves čas znami haltov in se tudi berajt erklerov vse šribarije (Schreibereien) per gmajndi unentgeltlich besorgati, kaj nuca kše nobene štíme (Stimme) za aušusa ni derholtov?“

Kaj porečemo na ta dokaz, ki naj po mnenju imenovanega „Centralblatta“ in graške „Tagespost“ pobije slovenščino na tla? Smejati se mu moramo, ker sta se „Centralblatt“ in graška „Tagespost“ tako lepo vsedla na prav nespretno nastavljen limanec in izvalila kukavičino jajce, katero jim je zlegel v njih pristnonemško gnezdo bivši ljudski učitelj in sedanji častni občan koteljski ter poštni upravnik v Vetrinju, — Francej Samonig!

Ta je namreč tisti prosluli „občan slovenskega pokoljenja, ki je dal svojem stiskanemu srcu duška“, a ne v „Miru“, ker ta tega dopisa ni nikdar objavil. Celo stvar nam je torej razložiti tako: Francej Samonig ima žalostno navado, da nadleguje — in zato imamo dokaze tudi v svojih rokah — razne osebe s pismi, skovanimi v takej slovensko-nemški mešanici, katere vzorec najdeš zgoraj. On „nafarbal“ je s takim nestvorom tudi „Centralblatt“ in graško „Tagespost“, a ta dva sta hlastno segla po mastni kosti, da bi ž njo udarila po neljubih jima Slovenceh, a sta s tem lopnila le sama sebe po predolgih svojih zobéh. „Tagespost“ je morala 141. od dné 24. t. m. prinesiti popravek, da „Mir“ ni objavil imenovanega dopisa.

Nočemo raziskovati, je-li častno za učiteljski stan, da se na tak način norčuje iz svojega materinskega jezika bivši učitelj na slovenski šoli, katerega naloga in dolžnost je tudi bila, slovenske otroke učiti slovenščine.

Za nemški „Schulverein“ in njegove pomagače pa je gotovo slabo znamenje, da se morajo posluževati tako nespametnih lažij in obrekovanj, da bi ž njimi podkurili požrtvovalnost raznih Miheljnov in Naceljnov za „sveto nemško stvar“.

Učitelji, ki v Samonikovem smislu delujejo za namene „Schulverein-a“ med koroškimi Slovenci menda pač zaslužijo tiste „častne darove“

strehe goré, hiše se rušijo, ljudje stokajo. Ne sliši se več žuborenje vode, izginile so duhteče rožice, luna s svojo jasno lučjo obseva v dimu in plamenu goreče turško mesto.

A ko je solnce začelo trepetati in blesteti se na nebu nad globokim morjem, plavale so po morju kozaške ladije, vračujoče se domov. Poškodovani in ranjeni kozaki so ležali ali sedeli; oni pa, katerim se ni zgodilo nič hudega, popravljali so svoje čolne in poškodovano orožje. Mladi ataman sedel je zamišljen in gledal v vodo; gotovo je imel premisliti dosti mislij! A devojka z zlatimi lasi gledala ga je z nežnimi črnimi očmi, in kot da je samo jedno misel mislila, samo jedno željo želela.

In tu je tudi že konec. Ostap se je takrat s kozaki in devojko srečno vrnil v Ukrajino.

Marija te vseeno ljubi!

Sv. Brigita je rekla: „Kakor vleče magnet naše železo, tako vleče Mati Božja k Bogu človeška srca.“ To je tudi prav dobro vedel veliki služabnik Matere Božje, sv. Frančišek Regis, ko je bil poklican k postelji nekega trdovratnega grešnika, ki ni hotel prav nič slišati o spravljenju z Bogom. Sv. Frančišek Regis ga je nagovarjal, prosil, rotil, strašil ga z večno kaznijo; vendar vse zaman. Bolnik je ostal top, smrtna ura pa se je bližala vedno hitreje, Sv. Frančišku je bilo pri srcu hudo in je razmišljal, kaj bi še storil, da bi ganil zakrknjeno srce trdovratnega grešnika. Pristopil je bližje k postelji, odprl brevir in vzel iz njega podobico Matere Božje. Pokazal jo je bolniku in rekel: „Marija te vseeno ljubi!“

ali pa naše judeževe groše, katere to društvo deli koroškimi učiteljem.

Naše uredništvo dobiva mnogo dopisov od priprostitih slovenskih kmetov, ki ali niti šole obiskali niso, ali so hodili v sedanje šole, a takega dopisa, s kakešnim Samonig vodi za nos ves nemško-nacijonalni svet, nismo še prejeli. Izmisli si ga je moral še-le bivši učitelj, sedanji poštni upravitelj, ki mora imeti mnogo časa na razpolaganje, da take burke uganja.

Nemški „Schulverein“ je po zlobi Samonikovi hotel osramotiti našo lepo slovenščino, katere se pač ni treba sramovati pred širnim svetom. Z neumno lažjo osramotili so pošteno sami sebe. Če nam je pa ta najnovejši napad v čast in lepoto naše materinščine kaj pokazal, pokazal nam je to, kako nujno potreben nam je „Učiteljski dom“! Za mladino svojo namreč potrebujemo učiteljev, ne po vzorcu Samonikovem in po željah nemškega „Schulvereina“, marveč mož — učiteljev, kateri poznajo, spoštujejo in ljubijo jezik, katerega jih je slovenska mati učila in kateri spoštovanje in ljubezen do tega jezika vcepljajo tudi svojim učencem. Zato bodi naš edini odgovor na grdi, povsem neutemeljeni, vseskozi lažnjivi napad od strani vse-nemškega „Schulverein-a“ ta: **Krepko podpirajmo svoj „Učiteljski dom“!** S+rn—.

Položaj Slovencev.

Celjska „Domovina“ je prinesla v zadnji številki sledeči zelo umestni članek:

Pisali smo nedavno o žalostnih naših razmerah v národnem oziru in poudarjali, da Slovenci pravzaprav nazadujemo na vseh poljih, ker se v našem javnem življenju kaže nazadovanje mesto napredka, ali pa je tam, kjer nam je zabeležiti kakšno pridobitev, ta takšnega značaja, da nam le še v bolj jasni luči pokaže naše usodno stanje. Dejali smo tedaj, da o izumiranju Slovencev, hvala Bogu, govoriti še ne moremo, da pa bode to nastopilo, ako pojdemo po sedanji poti naprej. Žal, da nam je danes pisati ako ne o izumiranju, pač pa o krčenju, nazadovanju števila Slovencev.

Najnovejši statistični podatki o ljudskem gibanju v avstro-ogerskem cesarstvu dokazujejo namreč, da se je v zadnjih desetih letih število Slovencev zmanjšalo. Pri zadnjih treh ljudskih štetjih

„Kaj?“ — pravi bolnik, kakor bi se vzbudil iz težkega sna, — „potem me pa ne pozna.“

„Marija te vseeno ljubi!“ — je odgovoril mirno duhovnik. — „Ona vé vse!“

„Marija ne vé, da sem zasramoval njenega Sina, da sem poteptal Njegovo sv. kri z nogami.“

„Vse vé!“ — je dejal zopet polglasno sv. Frančišek Regis.

„Ali govorite resnico?“ — je vprašal bolnik začudeno in dvignil s težavo glavo. Sv. Frančišek Regis pa je dejal prav počasi: „Nebo in zemlja bosta prešla prej, predno beseda božja! In glej, ravno ta Bog je rekel nekoč in pravi še dandanašnji: „Sin, glej tvoja mati?“

„Mati, ki me ljubi?“ je gledal začudeno po sobi, — „mati, ki me navzlic temu ljubi? — O, mati moja, odpusti, prosi za me!“

Bolnik je začel jokati in kmalu nato se je skesano spovedal in prejel zadnjo popotnico. Umrl je z veliko mirnostjo. „Am. Sl.“

Raznoterosti.

Pismo ljubemu Bogu je pisal neki Bošnjak v Sarajevu. Naučil se je bistri Bošnjak brati in pisati in s tem je med dobrimi Bošnjaki, ker se ravno ti umetnosti niso udomačili, postal popoln učenjak. Toda učenjak še ni bil s tem zadovoljen; njegovo srce je hrepenelo po višjem. Toda vse, kar je počel, ponesrečilo se mu je. Smolo je mož imel. V glavo možovo je šinila jako dobra misel. Naš vrli Bošnjak vsedel se je za mizo in napisal lepo pismo ljubemu Bogu, v katerem mu je potožil vse, kar ga je težilo in ga prosil za službo.

PODLISTEK.

Sužnja.

(Malorusko spisal Marko Vorčok. Poslovenil G.) (Konec.)

V.

Tiho je v turškem mestu. Pozen večer, jasna luna. Marsikdo počiva, in marsikdo se veseli.

Kozaška sužnja pa ni ne počivala, niti se veselila. Stoji pri oknu in gleda, ne da bi odvrnila očij, vedno tja v ono stran, kjer se bori bradati sultan proti kozaškim junakom. Nima nikogar, s komur bi se razgovarjala mlada sužnja in rdeče ustnice jej ničesar ne govoré, ali tudi brez besedij se zrcalijo v deklčinem obličju vse deviške sanje in misli, vsa toga in žalost, tiha tolažba in prazno upanje ter zaljubljeni spomin. Oj kozak, kozak! Devica te čaka v robstvu in žaluje, a neverni gospodar se veseli deklčinje žalosti! Oj kozak, kam si dospel. Je-li te Gospod dovel v Ukrajino? Kje si, kozak? Kje se zadržavaš? Kje živiš? Spominjaš-li se devojke?

Kolikokrat se je tako vpraševala in mučila uboga devojka, in želela si je orlovih perotij, da poleti; morda si pa včasih želi tudi v tihi grob, da se odpočije.

Tiho je, tiho v turškem mestu. Pozen večer, jasna luna; rožice duhte, sveži vodometi žuboré. Ubogo srce devičje pa vedno bolj trepeče in trpi, a misli jej kar rojé, pa izginjajo — — —

Zakaj so se naenkrat vzbudili razkošni Turki? Zakaj begajo prestrašeni sem in tja? — Kozaki! Kozaki so pribruli! Puške pokajo, dim se vije,

se je izkazalo, da je bilo med sto prebivalci v Avstriji 1880. leta 5·23 odstotkov Slovencev, leta 1890. še samo 5·01 in leta 1900. pa je število padlo že na 4·67. V času od leta 1880. do l. 1890. je padlo za 0·22%, v času od leta 1890. do leta 1900. pa za 0·34%, skupaj torej v dōbi 20. let za celih 0·56%. To je že znatna izguba, ker predstavlja okroglo 10.000 duš. Pri našem malem narodu je to že silno mnogo in odpira najžalostnejši pogled v bodočnost.

Na Koroškem so našli letos okrog 10.000 Slovencev manj kakor pred desetimi leti. Verjetno je, da to število ne bode resnično, temveč pretirano, ker so nemški komisarji vplivali na ljudstvo, da je izpovedalo nemški občevalni jezik, ali so sami število Slovencev znižali. Gotovo je tudi, da so se slovenski delavski sloji po nemških krajih izdali za Nemce, bodisi na pritisk svojih delodajalcev, bodisi iz nezavednosti; a takšni ljudje so za naš narod takorekoč izgubljeni, ker pač nimajo nikake slovenske zavesti. Nedvomno je, da se jezikovna meja na Koroškem pogreza, in se nam dandanes zdi le še pravljičica, ako čujemo, da so prebivali Slovenci svoj čas še čez ves Gornji Korotan globoko tja v tirolske doline.

Meja se pogreza, vrhu tega se pa širi nemškutarstvo še sredi slovenske zemlje okrog mest in trgov, po selih in vaseh. Kjer ni narodne zavesti in ponosa, ter gleda ljudstvo le na svoj materijelni blagor, nadejajo se vsega dobrega le od nemške strani; tam je lahko strupiti srca in jih tirati v nemškutarstvo žrelo, saj se najde še med omikanci dosti brez značajnih odpadnikov, ki iz raznih ozirov zatajajo svoj narod in jo sramotno potegnejo v tabor sovražnikov materinega jezika. Po drugih krajih pa, kjer je narodna zavest razširjena, se dogaja, da ta zavest gine, da nekaj navdušeni narodnjaki izgubljajo domovinsko ljubezen in se začno nagibati na nemško stran. To se dogaja vsak dan pri nas in po Koroškem, kjer smo v vedni dotiki z Nemci, kjer so oni gospodarji. Vzrok temu so mamljive obljube, s katerimi se laskajo lahko vernemu narodu, pa tudi istinito dejstvo, da vladni organi čisto postopajo pristransko na korist Nemcem in v škodo Slovincem.

To se mora odpraviti najprej. Vlado prisiliti, da ukrene, da bodo njeni organi ednako pravični napram tej ali oni narodnosti, da ne bodo smešili našega jezika, temveč ga smatrali vedno in povsod ednakoveljavnim z nemškim. Ako neuko ljudstvo vidi, da gospoda smeši njegov jezik, se ga tudi prične ono sramovati, in odtod izvira dejstvo, da vidi nepoučeno ljudstvo le v tujem jeziku svojo rešitev.

Dokler ne bo pri vseh naših uradih imela slovenščina iste pravice kakor nemščina, dokler bo naše ljudstvo videlo, da njegov jezik nima pri gospodi iste veljave kot nemški, bo vedno sililo na drugo stran.

V ljudstvu pa moramo vzbuditi tudi narodni ponos in ljubezen do svojega rodū. Ukoreninjeni narodni ponos se ne dá potem tako hitro izrjaviti; vzroka, da smo ponosni na svoj slovanski rod, imamo dovolj. Naši očetje so branili svoj čas vso Evropo pred izlivi mosleminskih čet; v jeziku, ki je najbolj podoben našemu, sta učila slovanska blagovestnika Ciril in Metod Kristusov nauk, itd.

Pismo je naslovil: „Ljubemu gospodu Bogu v nebesih, zadnja pošta paradiž.“ Ne vé se, kje je ta natančni naslov zvedel. Na nasprotno stran zavitka pa je napisal svoj naslov in vrgel pismo v bližnji poštni nabiralnik. Poštni uradnik beroč ne navaden naslov, prišel je v nemalo zadrego. V dolgoletni njegovi službi se mu ni primeril še slučaj s takim naslovom. Toda uradnik si je pomagal in napisal na zavitek: „Zaradi pomanjkljivih pošt-nih zvez z naslovnim krajem se pismo ne more odposlati, nazaj!“ Kajpada, da je bil naš Bošnjak ne malo poparjen nad švabskim poštnim uradnikom, ki niti ne vé, kje ljubi Bog stanuje. A zvita buča našega Bošnjaka vedela si je pomagati. Zopet se je vsedel in proti uradniku v lepih besedah se pritožil na bosansko vladu in ob enem s pritožbo prosil za kako prijetno službo. In sedaj pravijo zlobni jeziki, da naš Bošnjak nestrpno pričakuje in pazljivo čita bosanski vladni list, kedaj dobi naprejšeno službo.

Pregovori o dolgu. Bog te varuj dolga in slabega tovariša. — Mrtva glava dolgov ne plača. — Težko onemu do smrti, kdor si dolg oprti. — Obetanje, najtežje dolgovanje. — Dolg je nesrečen drug. — Kdor ima dolg, ni niti na Božič vesel. — Najboljše prijateljstvo neha čisto z dolgov. — Kdor svojo hišo s tujim denarjem zida, ta sebi bremen zida. — Kdor se varuje dolga, njemu je lep svet. — Kdor se z dolgom družī, on vedno godrnja in toži.

Sem bil čisto pozabil! V Württembergu pride vodja neke večje pisarne še-le ob štirih popoldne v urad. Uradniki opazijo takoj, da mu ni nič kaj prav in da je precej natrkan. Vodja hodi

Poleg tega pa treba narodu v prvi vrsti tudi na gospodarskem polju pomagati in ga dvigniti na noge. Narod, nahajajoč se v dobrih razmerah, ne bo več čutil želje po tujinstvu, ne bo hodil okrog tujih prerokov, ki ga z obeti mamijo in slepe.

Nemci priznavajo sami, da imajo na Koroškem in Štajerskem še široko polje, kjer lahko razmnožujejo svoj življenjski in širijo svoj jezik. V čeških deželah so jim Čehi zgradili trden narodni zid, v katerega se zaman zaletava nemški naval, a pri nas so zanje tla jako ugodna. Naša narodna organizacija je še v povojih, na gospodarskem polju smo pod nemškim pritiskom, in ta tlači najhujše naše narodne napore.

Dopisi.

Velikovec. (Nakup.) Mestna občina je kupila od gosp. Simona Kramerja, orodniškega kovača v Mlinskem grabnu, njegovo kovačnico za 3800 gld. Dobro vodno moč bodo porabili za mestno elektrarno, katero bodo menda kmalu začeli zidati.

Dobrlavas. (Sijajen družnični shod.) Povsod se slišijo tožbe o letošnjih žalostnih binkoštnih praznikih. Tudi mi se ne moremo ponašati, da bi bilo tedaj pri nas solnce sijalo; tudi pri nas je bilo kakor iz škafa, in jutro binkoštnega ponedeljka nas je iznenadilo celo z belo odejo. Vendar pa nam je zasijal ta dan krasen žarek v narodnem življenju. Mogočno pokanje topičev nam je naznanjalo, da se godi ta dan v prijaznem, lepo in okusno ovenčanem Kokju nekaj posebnega. Imeli smo tukaj shod in veselico podružnice sv. Cirila in Motoda. Nebo nam je bilo milo kakor tega sploh nismo pričakovali; bil je sicer oblačen, pa vendar prijeten dan. Kar trumoma je vrelo ljudstvo od vseh strani skupaj. Zborovali smo na prostem, vendar prostori so bili še tukaj premajhni. Znosili so iz vasi mize in stole skupaj, kar so jih le mogli dobiti, in vkljub temu je morala še večja polovica ljudij stati. Udeležba je bila toraj ogromna. Če bi bil kdo hotel zborovalce prešteti, bi mu bilo število 700 gotovo ne bilo zadostovalo. In vsi so bili zadovoljni, kajti vspored je bil imeniten. Potem ko je domači g. kaplan zborovalce z veselimi srcem pozdravil, so se vršili govori, eden boljši kot drugi. Najprej je govoril g. Dragasnik o mladini kot našemu upu. G. Trunk je podal nekaj zlatih zrn in je kmete opozarjal, naj se nikar ne sramujejo svojega stanū; potem je govoril g. Poljanec o imenitnosti kmečkega stanū in o njegovi moči, ako se združi. Vsem govorom je sledilo ljudstvo z veliko pozornostjo. — Z velikim navdušenjem smo pozdravili gg. tamburaše iz Celovca, in ljudstvo je kar strmelo, ko je zaslišalo tako mile glasove. Kako lepo se v tej godbi označuje ljubeznivi in rahlomili čut slovanskega srca! — In krepkomili in krasni glasovi šmihelskega pevskega zbora so nas storili popolnoma srečne. Pri teh glasovih je gotovo vsakdo pozabil nadlog, ki težijo le premnogokrat uboga kmeta-trpina. — Pa tudi gg. igralci — Škocjanci so svojo nalogo prav dobro rešili v igri „Od hiše“; fantje se obračajo, kakor da bi bili na odru rojeni. Vsa čast tudi gospicam iz Kamena, ki sta se še le prvokrat, pa vendar prav samozavestno sukali. Le tako naprej! Sicer sem že vse povedal, vendar krona veselici še manjka,

nekaj časa po sobi, potem reče: „Gospoda, meni ni nič kaj dobro. Delajte do ure, potem idite domov.“ Izgovorivši te besede odpravi se ven. Nek uradnik se ponudi, da ga bo spremljal po stopnjicah. Prime ga pod pazduho ter ga počasi pelje. Na sredi stopnjic se ga pa vodja otrese rekoč: „Pustite me, pojdem že sam!“ Toda komaj stopi na drugo stopnjico, zavali se kakor dolg in širok po stopnjicah do tal. Uradnik misli, da se je ubil. Teče dol, da bi ga pobral. Ko se vodja zopet postavi po koncu in nekoliko pretegne, reče uradniku, kateri ga je vzdignil: „Gospod, obžalujem vašo nesrečo. Kako vam je kaj? Ali ste se zelo pobili?“ Uradnik: „Ali prosim g. vodja, saj jaz nisem pal, ampak vi!“ Vodja: „A tako! Sem bil čisto pozabil!“

Smešničar.

* **Značilen vzklík.** Mož: „Kaj bo, kedar izve moja stara, da so me danes izvolili za župana!“

* **Prijazna žena.** Mož (ki je presedel v gostilni vso noč od sobote do nedelje) vstopivši ženi: „Kaj, si prišla po mene?“ — Žena. „O ne, prinesla sem ti samo perilo, da se preoblečeš.“

* **Profesor** (stoječ ob vodi s samomorilnimi nameni): „Tu notri skočim, jaz ne morem več prenašati bremen življenja . . . toda vroč sem še, malo hočem še počakati, da se ne prehladim.“

* **Opravičljivo.** Prvi deček: „Koliko si star?“ Drugi deček: „Deset let! In koliko si star ti?“ Prvi deček: „Enajst let, pravzaprav bi moral biti že dvanaest, pa sem bil eno celo leto bolan!“

in to je spletel „rebrški Ožbej“. Nedosegljive so njegove šale in njegova dobra volja. Posebno veselje je imel s „tatmanom“, na katerem je stal. Ljudstvo je kar začelo kričati, če je slišalo, da bo Ožbej zopet kaj povedal. — Imeli smo se toraj izvrstno; dokaz temu je tudi, da so se podali nekateri zvečer domū, vendar so se sredi pota zopet — vrnili, in bi se še dolgo ne bili mogli ločiti, ako bi nas ne morali zapustiti gg. tamburaši, pevci in igralci. Pristrēna jim hvala za njihov trud, o nas pa smejo biti prepričani, da jih ohranimo v najboljšem spominu in da nam ostane ta dan nepozabljiv!

Pliberk. (Opravičuje se!) Ko sem se v 19. številki cenjenega „Mira“ tudi jaz enkrat oglašil ter izrekel svoje mnenje gledé nastopanja nekaterih naših mogotcev, še mislil nisem, da bom s tem svojim več kot pohlevnim dopisom toli razburil živce našega zdravnika g. dr. Höfferer-ja. Pa tudi drugi so poskočili, kakor če bi jih bil piknil brencelj; še celó taki, katerih niti v mislih imel nisem, so se baje čutili prizadete. Ako se pa ti gospodje čutijo sami krive kakih pregreh, je tudi prav; vest jim morda narekuje, da kot Slovenci niso povsem storili svoje dolžnosti. Vsa čast jim, ako bodo v bodoče boljši. Pohvalili bomo vse tiste, ki se bodo potrudili kaj koristiti našemu teptanemu in zaničevanemu narodu; spomnili se bomo pa brezobzirno tudi vseh tistih, ki mu bodo kakorkoli nasprotovali ali hoteli s svojim drznim nastopanjem škodovati, in naj si bode to Peter ali Pavel. — Da sem se danes zopet oglašil, v to mi daje povod sam g. dr. Höfferer s „poslanim“, ki ga je v svoje opravičenje zanesel v preljubo našo teto „Freie Stimmen“, v katerem se pa ne bavi s stvarjo samo, ampak se ponajveč jezi nad dopisnikom, ki se je upal ga potipati enkrat za žilo, in nič manj tudi nad listom „Miro“. Tega se spominja v posebno lepih nemških izrazih, kakoršnih posluževati se more pa le sin tistega „Edelvolka“, ki hoče svojo nemško kulturo s silo ubiti v glavo nam koroškimi Slovincem. „Miru“ očita ta gospod, da je „Hetzblatt“ in da ga javno ter zakrito ovaja, in sicer zaradi tega, ker je on nemškega rodū. To so stare flavze! Ali se ne pravi to postavljati resnico na glavo? Njegovega rodū mu nikoli niste očitali; opozarjali ste ga le na dolžnosti in omenjali, da naj ne nasprotuje Slovincem, ako hoče med njimi zadovoljno in mirno živeti. Vprašam g. zdravnika dr. Höfferer-ja: ali res niste pri nas ničesar zagrešili proti Slovincem? Ali ni šlo in ne gré li vedno še Vaše stremljenje tisto pot, po kateri se nam hoče s pomočjo „Südmarke“ in nemškega „Schulvereina“ izneveriti naš rod, da bi se ga podjarmilo za nemške namene? Imamo žive priče za to. Še so nam slovenskim Pliberčanom v spominu razni Vaši politični govori iz prejšnjih in novjših časov, iz katerih vseh pa ni odsevala ljubezen do rodū, med katerim živite, marveč se je nasprotni namen jasno spoznaval iz vsakega stavka. Vendar so nam danes v zadostilo Vaše besede, ko trdite v „Freie Stimmen“, da niste imeli nikdar (!?) namena, bodisi kjerkoli agitatorično ali izzivajoče delovati proti Slovincem. (!) Naj bi bilo to res vsaj v bodoče, potem smete biti uverjeni, da Vas bode vse spoštovalo. Pravičnega Nemca ljubi pošten Slovenec kakor lastnega brata, in bodite zagotovljeni, da bomo lepe lastnosti Vaše tudi radi pohvalili, ako bomo videli, da bodete pravični našim narodnim težnjam. Vi ostanite to kar ste, Nemec do poslednjega izdiha, a tudi nam kot rojenim Slovincem privoščite življenje in nam ne odrekajte pravice do obstanka! Za mir smo tudi mi, a za pošten mir, ne pa za gnil in preperel. Mi smo le predolgo že mirovali ter s strahom gledali, kaj da se vse pri nas pripravlja v škodo naši slovanski stvari. Sedaj bodi naši zaspanosti konec, in ker smo že spregledali, stali bomo na straži ter ne bomo dopuščali, da bi nam naši smrtni nasprotniki zaradi ljubega „miru“ rezali jermena raz živih teles. Mi razumemo mir tako, da naj vsak v zadovoljstvu uživa svoje narodne pravice, ne pa da bi gospodoval tujec nad domačinom, kar bi se pri nas le prerado delalo posebno od Vaše strani! — Ako se dalje izgovarjate, da ste nastopali proti razglednicam le zavoljo tega, ker so nosile nesmiselni napis: „Štajerski Pliberk“, odgovorim Vam jaz, da to ni res, ker so iste nosile besede: „Slovenski Pliberk“, kar je bilo storjeno z namenom, da se naša mesto tako loči od nemškega Pliberka (Deutsch Bleiberg) na gorenjem Koroškem. Pa saj se poznamo! To ni bil noben povod za Vas. Vas zbōde vse, kar je slovenskega in za tako ljubezen in naklonjenost se mi zahvaljujemo. — Konečno bodi še omenjeno, da je „Mir“ po svojem programu vezan, potegovati se za pravice koroških Slovincem, ter ne smete pričakovati, da bode ta list hvalil tisto, kar je graje vredno in za slovensko stvar škodljivo. Vi sodite naš „Mir“ kakorkoli hočete, mi bomo pa sodili Vaše politično delovanje po zaslugah in dobrotah tudi v bodoče. Nikakor pa ne smete misliti, da bodete s takimi „poslanimi“, kakor ste si

ga privoščili zadnjič, ugnali v kozji rog dopisnika ali pa zaslužni naš „Mir“!

Šmihel nad Pliherkom. („Naš Gorotan.“) Dobro urejevani „Naš Dom“ je v zadnji številki prinesel dopis, kateri bo tudi bralce „Mira“ zanimal. Glasi se tako-le: „V zadnji številki „Našega Doma“ je bilo na kratko omenjeno nekaj o našem pevskem društvu „Gorotan“: Res, isto bi bilo že skoro zaspalo, da ga ni k življenju vzbudil sedanji g. pevovodja Ignac Vranšek. Lepo napreduje slovenska pesem in marsikatera „národna“ se že sliši od drugih ljudij, katere so se od pevcev naučili, kar se tukaj žalibog le malokedaj sliši, ker se otroci v šoli uče večinoma nemške pesmi; doma se razširja nemškutarija, — odkod naj odrasel človek potem zna zapeti kako „našo“? Zatorej naprej, g. pevovodja; razširite vaš oktet morebiti v mešan zbor, kar bo na čast vam in sploh Slovincem v Šmihelu. Nadalje gospod dopisnik omenja nekoliko o tamburaškemu društvu. Gotovo se še vsakdo dobro spominja letošnje Ciril in Metodove veselice v svečnici, ko so udarjali celovski tamburaši; še danes ne morejo pozabiti krasnih glasov, a takrat so igrali le štirje. Če se pa pri nas ustanovi društvo, lahko imamo 12—15 članov. Ali si ne bo vsak štel v čast biti Šmihelčan ali okoličan, če se ustanovi tako potrebno društvo, drugo na Koroškem, v Šmihelu. Na vas je torej ležeče, ako posežete nekoliko v žep, da se zamorejo preskrbeti instrumenti; ponosno bodele potem lahko rekli: „Mi Šmihelčani smo Slovenci in gospodarji na svoji zemlji, to ne samo v govoru, ampak tudi v dejanju.“ G. Gobec kateri je prvi sprožil to misel in je že igral pri tamburaših, bode gotovo napel vse sile, da se čim prej prične agitacija — in igranje.“ — Tem besedam ni ničesar pristaviti, kakor odkritosrčna želja, da bi okoličani in Šmihelčani po zmožnosti pripomagali k vresničenju v dopisu izraženih mislij. G. dopisnika pa vabimo, da bi se večkrat in to tudi v „Miru“ oglasil. — Da so naši pevci vrlo napredovali, pokazalo je zborovanje v Kokji, kjer so tudi naši pevci pripomogli, da se je vse tako veselo izvršilo. Zatorej jim kličemo: Le tako naprej!

Ovbre. (Birna.) Dne 15. maja je bila pri nas birna. Vreme je bilo skrajno neugodno. Mil. gosp. knezoškofa sta pozdravili dve deklici, Štefanija Dimnik in Franca Gril, slednja učenka „Národne šole“. Birmancev je bilo 613, in sicer 311 dečkov in 302 deklici.

Št. Štefan ob Velikovcu. (Visok obisk.) Dne 14. maja je mil. g. knezoškof dr. Kahn povodom birme v Ovbrah v naše zelo veliko veselje obiskal tudi našo vas in tu prenočil. To priliko so porabili farani, da so zbrani in sicer z g. županom Jerh-om na čelu v velikem številu visokega gosta dostojno pozdravili pred velikim slavolokom. Učenec Tone Cikulnik in učenka Lizika Muhar iz „Národne šole“ sta v krasnih nagovorih pozdravila mil. nadpastirja, ki je bil nad tem sprejemom vidno razveseljen. Posebno je mil. g. knezoškof z veseljem vzel na znanje zahvalo, da smo dobili svojega lastnega dušnega pastirja.

Škocijan. (Petdesetletnica.) Naš nadučitelj g. Tomaž Lesjak je obhajal dne 14. maja petindvajsetletnico učiteljevanja. Njegovi stanovski tovariši so mu prišli ob tej priliki čestitat. Pri nas deluje gosp. Lesjak neumorno že nad 20 let. Slava mu!

Ruda. (Nenavadna poroka.) Nedavno sta se tukaj poročila zakonska, ki štejeta vkup samo — 132 let, namreč „on“ 72, „ona“ pa 60 let. Stara ljubezen!

Libeliče. (Podružnični zbor.) Naša podružnica sv. Cirila in Metoda za Libeliče in okolico je imela dne 12. majnika popoludne v gostilni g. Egidija Šercerja na Suhi svoj letni občni zbor, kateri se je v vsakem oziru dobro obnesel. Ko je bil g. predsednik vse došle ude in prijatelje podružnice pristrčno pozdravil, dal je po kratkem poročilu tajnika in blagajnika besedo č. g. Josipu Zeichen-u, provizorju v Črnečah, kateri je v jedrnatih in prepričevalnih besedah opisal vse rane in propalost slovenskega národa na Koroškem, navedel vse vzroke te propalosti ter v navdušenih besedah priporočeval sredstva, s katerim je mogoče rane celiti in ubogi slovenski národ iz propalosti vzdigniti in do blagostanja pripeljati. Med drugimi sredstvi je posebno poudarjal posejilnice, zadruge in prav urejene šole, v katerih bi se slovenska mladina poučevala, ne pa samo ponemčevala. Po volitvi odbora, v kateri so bili enoglasno izvoljeni zopet vsi prejšnji odborniki, je govoril č. g. Josip Dobrovc, kaplan iz Pliherka, o šoli. Na lepih, iz navadnega življenja vzetih primerah iz zgodovine je dokazal, da le šola, ki je vrejena na verski in národni podlagi, more národu koristiti in pravi uspeh doseči. — Obema govoroma je sledilo splošno odobravanje in navdušenje, katero je sploh trajalo celo zborovanje in svoj vrhunec doseglo, ko so se začele peti národne pesmi. Slovenska pesem pač ima v sebi posebno moč, da razveseli vsako po-

šteno srce. Lepa svôta, ki se je nabrala, je bila poslana glavnemu vodstvu družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Iskrena zahvala vsem, ki so zbor obiskali in pripomogli, da je bilo zborovanje tako navdušeno, zlasti pa še g. Egidiju Šercerju, ki nam je rad dal svoje prostore na razpolago in nam vsestransko tako dobro postregel.

Prevalje. (Ali napredujemo?) Prej je slavno županstvo stopilo dvakrat na leto, a tedaj v vsej slavi, očitno pred Boga v cerkvi. To vam sta bila slavna dneva. To vam je bila slava, hvala in lesketanje! Sedaj pa: kam smo prišli! Nova milostljiva županja celo — osat trga na polju! In — o! nazadnjaštvo — novi gospod župan redno obiskuje božjo službo! Kaj čuda, da to liberalcem ni po volji!

Prevalje. (Pojasnilo.) Ker ste, gospod urednik, sprejeli pred veliko nočjo Barigeljčev „popravek“ brez tistega „paragrafa“, se tudi midve sklicujemo na to, in prosimo, da sprejmete to pojasnilo, čeravno ni po „paragrafu“, sestavljeno. Vsakemu svoje! V 20. številki je prinesel „Mir“ dopis „Iz spodnjih krajev. (Zavednost — kje si?)“, kjer pravi neki dopisovalec, da je prišel po opravkih v hišo, koje gospodar je trden kmet, pošten, in kremenit mož-Slovenec, in kjer je slišal, kako je mlada „frajlica“, ki je o veliki noči izstopila iz šole, „kramljala“ s svojo starejšo sestro po nemško. Ker je gospod dopisovalec brezdvomno imel v mislih najino „kramljanje“, naj se cenjenim „Mir“-ovim bralcem ta stvar pojasni. Podpisani si šteje v sveto dolžnost, obče v materinem jeziku, in to tudi zmiraj izvršujete. Ako se pa katera pošali in zine nemško besedo, in če gospod dopisovalec ne razume, da je to le šala, in jima zaradi tega predbica nezavednost, potem pa le srečno! — Dopisnik mlajšo sestro nazivlja „frajlico“. Lepa hvala za tak poklon! Zakaj pa strogi gospod dopisnik ne rabi pristne slovenske besede? Zavednost — kje si? Če naju gospod dopisnik iz olikanosti že hoče povzdigniti nad najin stan, naj naju vsaj imenuje gospodičini ali gospici, kar pa je čisto nepotrebno. Midve sve in ostanemo slovenski kmečki deklici, v „frajlici“ pa naju ni treba prekrševati. *Kmečki deklici P—k.*

Prevalje. (Volitev krajnega šolskega sveta.) Zadnje sredo izvolili so se člani krajnega šolskega sveta. Izvoljeni so gg.: Pogantsch, Dobrodel, Paul, Filipovsky in Zimerl. Upamo, da se bode sedanji šolski svet oziral na res opravilne želje in potrebe kmetskega prebivalstva.

Od Meže. („Proč od Rima.“) Po vsej sili hočejo nam natresti Lutra! Čudno se bo to zdelo cenjenim „Mir“-ovim bralcem; gotovo vsaki bolj spoštuje častitega sv. Očeta v Rimu, namestnika Kristusovega, kakor pa Lutra, ki je ušel iz samostana ter je konečno dobil svojo „Katerco“ v zakon! In vendar! Odposlanci iz Pruskega se navdušujejo za Lutra in hočejo, da bi tudi verni Slovenci letali za Lutrom. — Po zimi so hoteli napraviti Lutrovo pridigo in „božjo službo“ v Prevaljah. A spodletelo jim je! Ker jih je to jezilo, so sklenili, maščevati se. Iskali in iskali so povsod okrog, kje bi našli koga, ki bi jim dal svojo hišo v omenjeni namen. In našli so ga tam pri „Rimskem vrelcu“ v Kotljah. Na visoki binkoštni praznik so tam častili Lutra! In sklenili so tam večkrat napravljati Lutrovo božjo službo, in tudi pod milim nebom, na prostem! To vendar ne gre, da bi katoličane tako dražili! In le zato jim je. Kaj bi rekli, ko bi katoličani v čisto lutrovskem kraju napravili kaj takega? Dvomimo, da jim gre za versko vnemo! In pastor iz Celovca, — ali na binkošti nima nič kaj opraviti pri lastnih ovčicah? Katoličani! Sedaj pa: „Svoji k svojim!“ Zapomnite si, kje je lutrovstvo v naši okolici našlo mesto! „Rimski vrelcu“ se ponuja in vsiljuje tudi Slovincem, a mi imamo dovolj drugih zdravilnih vod in vrelcev. — Poštna „frajlica“ iz Prevalj je pela „očenaš“ pri lutrovi božji službi!! Na velikonoč je pa pela „darovanje“ v domači katoliški cerkvi! Morda pojé na božič v čast Bramaputri! — Učiteljica Marijana Fritz iz Guštanja je tudi bila navzoča. Vpokojeni učitelj Sachan iz Prevalj pa je spremljeval petje. Heil!

Guštanj. (Požar. — Sneg.) V naši župniji je letos že tretjič gorelo! Prvokrat je nastal ogenj, kakor je „Mir“ že poročal, na tukajšnjih fužinah, in drugič pri kmetu Gleimižu v Tolstem Vrh. Dne 12. majnika, zvečer ob četrtna enajsto uro, pa je zopet naznanjal glas zvona, da neke gori. Gorelo je v trgu pri Plečniku. V veliki nevarnosti je bil zapadni, to je zgornji del našega trga, ker so bližnje hiše krite z deskami in je na nje nosilo goreče deske. Naša požarna bramba se je jako trudila, da bi rešila, kar bi se še rešiti dalo. Pohvalno moramo omeniti tudi prevaljsko požarno brambo, ki je prihitela na pomoč. Nastopiti pa ji ni bilo treba, ker je že domača prej toliko pogasila, da ni bilo več nevarnosti. — Za lepim aprilom je tudi pri nas prišel maj. Pa ne lep, krasni maj, ampak: „Grdi maj, mrzli maj, — zima je sedaj!“

Že koncem aprila je začel sneg padati, majnika pa smo imeli tudi slano, katera je posebno sadnemu drevju, ki letos prav lepo kaže, veliko škodovala. Ko to pišem (na binkoštni ponedeljek) smo se zjutraj znašli v snegu. — c.

Gospasveta. (Romanje.) Drobne ptičice s svojim veselim petjem oznanjujejo prihajajočo spomlad, prve cvetice, krasotice zemlje pokazujejo svoje pisane glavice, solnce začenja greti zmazlo zemljo in ogreje se ljudem srce, pa tudi pobožnim kristijanom ljubezen do Marije, nebeske matere, da se napotijo in gredó, kakor so hodili ded, babica in njih stari stariši, obiskat sloveča svetišča. Naš tako osamljen kraj, naša davna, po zimi tako zapuščena cerkev sta se oživila, naš okoli tri sto let stari, veliki, zamolklo bučeči zvon se je vzbudil v soboto pred 3. nedeljo po veliki noči, kakor da je zopet mlad in vidi prihajati trume nekdanjih Marijinih otrok. Do binkoštnega ponedeljka ni nehal z veličastnim glasom oznanjevati svetu na okrog, da še vera ni umrla, da verni Slovenci še živé in imajo mogočno zavetnico v nebesih, ki rada posluša molitev in pesem slovensko. Prvi so prišli v lepem številu Mohličani, krepko pojoč litanije Matere božje, pozneje Šmarjetčani (od Velikovca, 40). Obe procesiji je vpeljal gosposveški duhovnik. S svojim duhovnikom so prišli St. Peterčani (od Velikovca) v prav velikem številu in Nemci iz Malega Šent-Pavla v soboto, iz Žihpolj, Golšova in St. Janža na Mostiču pa v nedeljo zjutraj. Sedem procesij, pa še prostora v cerkvi! Gostilničarji in kramarji (okoli 15) so imeli dosti opraviti. To je bil dan, ko so se tudi krčmarji pristrčno veselili cerkve (ki jim je sicer malo mar) in so hvalili Slovence, saj so prišli romarji tudi k njim. Mohličane pa pohvalimo še mi posebej, ker smo se pristrčno veselili prvih pevcev, slovensko pojočih v naši cerkvi. Tudi Šent-Peterčani so imeli slovensko, moško petje pri maši. — God sv. Jurija so Kranjci tukaj obhajali 24. aprila, bilo jih je 34, a skoraj sami moški. Pohvaliti moramo njih vzgledno pobožno vedenje v cerkvi in da so šli vsi k sv. obhajilu. Od tod so se podali k sv. Hemi. Četrto nedeljo je prišla slovenska procesija iz Grebinskega Kloštra, peto iz Grebinja, pa nemška iz Glodnice (Gospasveta jih je še kot Slovence poznala!) in Labudske doline. V križevem tednu so imele sosedne fare sem procesije: Šent-Mihel, Donat, Tomaž, pa Otmanje in Timenica. Na praznik vnebohoda prišli so le posamični iz Rožne doline, šesto nedeljo pa okoličani od zapadne strani v velikih procesijah z duhovniki, iz Krnskega grada, Breze in Čanjč združeni; Poreč, Projern in Hörzendorf združeni. Zvečer pa so prispeli dolgo zaželjeni Štajerci ob osmih (pri 200). Petje, priprosto, a mogočno in blagoglasno, nas je kar očaralo. Tako znajo peti pač le Slovenci-Štajerci. V ponedeljek so že ob 1/2. uri imeli sv. mašo in se potem napotili v Žihpolje. Podgorjane, k sv. Križu in na Višarje. Tudi Korošci so se jim pridružili. — Ginljivo je zaupanje priprostih ljudij v Marijo. Pravijo, da celo slabotni in stari na ti težavni poti ne opešajo; da jo vsakdo more opraviti, ako se trdno nameni in nikomur ni pretežavna. — Največji hrušč je v Gospisveti vselej ob binkoštnih praznikih. V procesijah so priromali v ponedeljek okoličani od vzhodne strani, St. Jurci, Tinjčani (s č. g. Serajnikom) in Nemci od St. Boštjana pri Ojstrici. Vreme je skazilo romarjem, krčmarjem in kramarjem. En kramar iz St. Vida je menda skupil 10 kr. Prodajalec „umrel“ (Betina) imel je srečo, ni se zmenil, da ga moči dež, ker mu je dež polnil žep z denarjem. Žejni ljudje niso bili, a radi so bežali v gostilne in vsaj snedli nekaj. V spovednici tu ni davno ne take sile, kakor na Višarjah. Pridigala sta v Cerkvi nemško gospoda Stres in Podgore iz Celovca, zunaj slovensko pa vselej g. Janez Brabec iz St. Tomaža. Zdaj bo po malem Gospasveta zopet dremala in zaspala, ker večji hrušč je pri kraji. Zdrava Marija!

Novičar.

Na Koroškem.

Za „Učiteljski dom“ so darovali: g. dr. Ilešič, c. kr. profesor, nabral je v krogih rodoljubne mladine 20 kron; Vinko Krivec, misijonar v Studencih pri Mariboru, 5 kron; Andrej Wieser, dekan v Grabšajnu 20 kron. Živeli nasledniki!

Nove maše bodo letos darovali iz IV. leta čč. gg.: Brugger Gustav v St. Vidu dne 3. avgusta; pridiguje č. g. Josip Bacher, beneficijar v Teisingu na Bavarskem. — Fiebiger Feliks v domači kapelici duhov. semenišča v Celovcu dne 21. julija; pr. č. g. ravnatelj P. Karol Ludewig S. J. — Hojnik Iv. na Rudi dne 27. julija; pr. č. g. Val. Podgore, sem. vikar v Celovcu. — Lavrine Ferdo pri sv. Jakobu v Dolu pri Hrastniku dne 3. avgusta; pr. č. g. Marko Tomažič, župnik v Pilštajnu. — Zernatto Gvido v Trebnju pri Beljaku dne 3. avgusta; pr. mil. g. Gvido Bittner, stolni

župnik v Celovcu. — Iz III. leta č. gg.: Bauman Martin pri sv. Lovrencu na Dravskem polju dné 10. avgusta; pr. mil. g. dr. Mlakar, kanonik v Mariboru. — Čukala Franc v Gomilskem dné 10. avgusta; pr. č. g. Anton Račigaj, župnik v Št. Petru v Savinjski dolini. — Hopfgartner Henrik v Steinfeldu dné 10. avgusta; pr. č. g. Henrik Angerer, dekan v Celovcu. — Laure Fr. v Št. Andražu v labudski dolini dné 27. julija; pr. č. g. Konr. Zweiger, dekan tamkaj. — Trutschnig Kilian v Laasu pri Kotičah dné 3. avgusta; pr. č. g. P. Peter Guglberger S. J., profesor v Celovcu. — Teul Anton na Reberci dné 3. avgusta; pridiguje č. g. Jurij Trunk, župnik v Kazazah.

Domača umetnost. Vsaka dežela in vsak narod je ponosen na svoje umetnike in čim več jih ima, tembolj kaže se omikanega. Tudi koroški Slovenci so ponosni na svoje pesnike in umetnike. Takega imamo v g. Progar-ju, čegar dela so bila že večkrat pohvaljena. Omeniti se mora pa tudi naš rojak, akademski slikar g. Peter Markovič iz Rožeka. Dosedaj je bil ta gospod še malo znan, in to zato, ker ni imel prilike, da bi s kakšnim večjim delom pokazal svojo spretnost in da bi po obilnih naročilih se mogel v svoji umetnosti še bolj izuriti. Njegovo večje delo je podoba sv. družine, katero je slikal za kapelico usmiljenih bratov v Št. Vidu. Milo gleda iz podobe blagoslovene božje dete, katero spremljata deviška Mati in skrbni oče sv. Jožef. Na sv. družino gleda iz oblakov nebeški Oče, katerega podoba se mi najbolj dopade, ker kaže res vsemogočnost, neskončno modrost in skrb božjega otroka in za padli človeški rod. Podoba se je tudi občinstvu dopadla in želeli bi bilo, da bi gosp. slikar imel večkrat priložnost k takemu večjemu delu. Sedanji čas se poudarja povsod geslo „Svoji k svojim!“ Naj bi veljalo tudi tukaj. Cerkevna predstojništva in vsi rodoljubi naj se spominjajo na to. Naročujmo dela pri svojih ljudeh, dajmo jim priložnosti, da se morejo vedno bolj v svoji stroki vaditi in ne podpirajmo tujine, saj nam od tujcev tudi ne pride boljšega. R—.

Karol Hribnik, že dosti znani učitelj, ki je delal zgago v svojem rojstnem kraju Št. Jakobu, se ne more pomiriti vsled govora g. dr. Žitnik-a. Ker „Mir“ ni sprejel njegovega popravka, pa si olajša svoje srce v „beljaški Urši“. Tam se zopet brani zoper očitjanje, da je po kazni moral iti iz Hodiš. Gotovo je, da je Hribnik postal v Hodišah nemogoč! No, če ni šel vsled kazni, — ali je morda šel za plačilo, da je v Št. Jakobu toliko hujskal? Naj nam vendar to pové, in kdo mu je to agitacijo naročil. To nas zanima bolj nego drugo prazno pisarjenje Hribnikovo.

Drobiž. Socijalni demokratje so sklicali na binkošno nedeljo v Celovcu shod za laške delavce. Udeležilo se ga je 600 oseb. Govoril je laško sodrug A. Pittoni iz Trsta. — Perzijski šah (kralj) Muzaffer Edin se je o binkošti vozil preko Koroške na Laško obiskat v Rim laškega kralja. Mnogim železniškim uradnikom in okrajnemu glavarju beljaškemu g. Schuster-ju je podelil visoka odlikovanja. — Sneg je o binkošti zapadel po velikem delu Koroške ter po mnogih krajih napravil občutno škodo. — V celovski stolnici je bilo binkošna praznika 1192 birmancev. — Zastrupila se je v Celovcu hišna posestnica K. Domainko, stara 42 let. — V Železni Kapli so imeli dné 25. maja lutrovsko božjo službo.

Po slovenskih deželah.

Sveče v korist sv. Cirila in Metoda, o katerih se je že mnogo govorilo med rodoljubi in prijatelji prekristne šolske družbe sv. Cirila in Metoda, bodo sedaj vendar-le prišle v promet. Ako se pomisli, kako velikega pomena je naša šolska družba, in koliko podpore daje slovenski mladini, je pričakovati, da se bode slavno p. n. občinstvo zavedalo svoje dolžnosti in povsodi zahtevalo le sveče družbe sv. Cirila in Metoda. — Ker je kakovost teh sveč najboljša, cena pa enaka drugim sovrstnim izdelkom, je dolžnost vsakega narodnega trgovca, da si omisli te sveče. — V kratkem izidejo ceniki, ki se bodo na zahtevanje določili poštne prosto. — Za razpečevanje Ciril-Metodovih stearin-sveč je družbeno vodstvo poverilo trgovca g. Mateja Žigona v Škofji Loki kot glavnega zalagatelja. Vsa naročila ali sploh kaka pojasnila naj bodo naslovljena na omenjenega gospoda trgovca, ki bo drage volje vedno na razpolago.

Za goriškega nadškofa je imenovan stolni prošt, preč. g. A. Jordan. V Rimu bode potrjen ob enem s tržaškim škofom dr. Nagl-om dné 4. junija.

Križem sveta.

Napad na španskega kralja Alfonza XIII. Ko se je peljal mladi španski kralj Alfonz XIII., ki je prevzel še le te dni vladu, v soboto 17. t. m. v parlament, ustrelil je neki Phuic, natak, proti

kočiji, v kateri je sedel kralj s kraljico-materjo, z revolverjem, ne da bi koga zadel. Ko je počil strel, skočila je kraljica-mati po koncu, kakor da bi hotela s svojim truplom obvarovati sina. Tako se glase nekatere vesti, došle iz Madrida, ki so pa še precej verjetne, posebno zaradi tega, ker poročajo ob enem od tam, da so prišli te dni neki zaroti na sled, ki je imela namen kralja usmrtiti. Zaprli so namreč šest oseb ter našli v njih stanovanjih več dinamičnih patron, ki naj bi se vrgle pod voz, v katerem bi se vozil kralj. Druga poročila pa pravijo, da je napadalec Phuic — tako se namreč imenuje dotični triindvajsetletni človek — blazen ter dostavlja, da je vrgel v kraljevo kočijo le zaljubljeno pismo, naslovljeno na ime infantinje Marije Terezije. Po teh poročilih bi bil ta Phuic natak, ki je bil zaradi tega odpuščen pred par leti iz službe ter odpravljen na svoj dom, ker je jednaka pisma že takrat pisal infantinji Mariji Tereziji.

Do tal pogorelo mesto. Mesto Barffa na Ogerskem je do tal pogorelo. Požar je uničil 200 hiš. Ognjegasci pripeljali so se s posebnim vlakom iz Eperjesa. Mnogo velikih hiš je pogorelo do tal; med njimi zavod za umetno rezbarijo, magistratna hiša, župnišče in šele pred nekoliko dnevi otvoreno in blagoslovljeno novo poštno poslopje. Škoda je tako velika, da jo oceniti ni mogoče. Neka žena je umrla od strahu, jedna je zgorela, več ljudi je nevarno opečenih.

Tržne cene.

V Celovcu, dné 22. maja 1902.

Ime blaga	na birne		na hektolitru		Prignalo se je
	K	v	K	v	
pšenca . . .	—	—	—	—	— bik
rž . . .	9	23	11	64	— pitana vola
ječmen . . .	—	—	—	—	6 vprežnih volov
oves . . .	5	64	7	05	1 junec
turšica . . .	7	67	9	61	22 krav
pšeno . . .	14	—	17	50	— telci
fižol rdeč . .	12	—	15	—	— pitanih svinj
krompir . . .	—	—	—	—	— prasce
grah . . .	—	—	—	—	
ajda . . .	7	23	9	04	

Sladko seno je meterski cent po 6 K — v do 6 K 80 v, kislo seno po 4 K 40 v do 6 K 20 v, slama po 3 K 40 v do 4 K — v.

Promet je bil zelo slab.

Beljak, dné 21. maja. Prignali so: 236 konj (po 100 do 600 kron), 28 pitanih volov (60 do 64 kron za met. cent žive vage), 198 vprežnih volov, 103 junce, 78 krav, 57 telic, 4 bike. Kupci iz Tirolskega, Solnograškega in Gorenje-Avstrijskega. Kupčija je bila živahna, cene dobre.

Sejmovi meseca junija. Dne 2. Čajna, Vrata; 4. Beljak; 9. Pliberk; 10. Št. Stefan ob Zili; 12. Bistrica ob Zili; 13. Šmohor; 16. Spodnji Dravograd, Št. Vid ob Glini; 24. Guštanj, Djekše; 26. Št. Janž na Mostiču; 29. Št. Jurij ob Zili; 30. Trbiž.

Vabila.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu napravi svoj letni občni zbor v četrtek dné 5. junija ob 10. uri predpoludne v posojilniških prostorih Pavličeve ulice št. 7. Na dnevnem redu je: 1. Poročilo o letnem računu. 2. Volitev odbornikov. 3. Slučajni nasveti. **Odbor.**

Hranilnica in posojilnica v Šmihelu pri Pliberku ima svoj redni občni zbor v nedeljo dné 8. junija t. l. ob 3. uri popoldne v posojilniških prostorih v Šmihelu. Vspored: 1. Poročilo načelstva. 2. Odobrenje računskega sklepa za leto 1901. 3. Volitev načelstva, nadzorstva in dveh računskih pregledovalcev. 4. Slučajnosti. — Z ozirom na to, da bodo prišle pri občnem zboru na razgovor jako važne zadeve — zaradi oddaje prostorov in zemljišč — se pozivljajo vsi udje, da se ob omenjeni uri udeležijo zborovanja polnoštevilno. Ako bi prvi občni zbor ne bil sklepčen, vršil se bode ob 1/4. uri popoldne drugi občni zbor, kateri bode sklepčen brez ozira na število došlih udov. **Načelnstvo.**

Loterijske številke od 24. maja 1902.

Gradec	67	17	14	32	33
Dunaj	67	34	9	47	55

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda!

NAZNANILA.

Služba cerkvenika in organista v Borovljah bode 1. junija izpraznjena. Prositelji za to službo naj se oglašijo pri cerkvenem predstojništvu v Borovljah.

Nove litanije

presv. Srca Jezusovega

s posvetilno molitvijo in prošnjo k najsvetejšemu Srcu se dobivajo v **tiskarni družbe sv. Mohorja v Celovcu.** 25 komadov stane 45 kr. (poština 5 kr.); 50 komadov 80 kr. (poština 10 kr.); 100 komadov 1 gld. 40 kr. (pošt. 15 kr.)

Služba organista

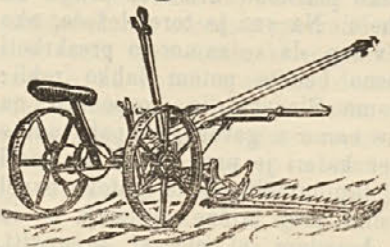
se takoj odda pri podpisaneu uradu. Prošnjiki, ki znajo rokodelstvo, imajo prednost. Pogoji ustmeno. Župnijski urad sv. Jurija nad Zilo, pošta Čajna (Nötsch) na Koroškem.

Trgovski pomočnik,

20 let star, izurjen v mešani trgovini, želi svoje mesto premeniti. Več pove upravništvo tega lista.

Izvirni ameriški

stroji za košnjo

nedoseženo lahek tečaj za travo, deteljo in žito.

Stroje in grablje za obračanje sena za vprego.

Slamorenice, stiskalnice za seno in slamo, ročne. Rebljači, mlatilnice, gepeljni, čistilnice, trijerji, plugi, valjari, brane.

Vse navedeno orodje izdeluje in zajamčeno razpošilja po najnovejši odlikovani sestavi

Ph. Mayfarth in drug,

c. kr. edino priv. tovarne kmetijskih strojev, livarna in fužine na par

na Dunaju, II/1, Taborstrasse št. 71.

Odlikovan z nad 450 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnam. Obširne cenike zastoj. Zastopniki in prekupci se iščejo.

Na Najvišje povelje Nj. c. kr. apost. Veličanstva.

XXII. c. kr. državna loterija

Za skupne vojaške dobrodelne namene.

Le-ta denarna loterija — edina v Avstriji postavno dovoljena — ima 17.822 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 442.850 kron.

Glavni dobitek je:

200.000 kron.

Za izplačanje dobitkov jamčijo c. kr. loterijski dohodki.

Žrebanje je nepreklicno dné 12. junija 1902. l.

Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo v oddelku za državne loterije na Dunaju III., Vordere Zollamtsgasse 7, v loterijskih nabiralnicah, tobakarnah, pri davčnih, poštah, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd. Načrti za žrebanje za kupovalce srečk zastoj.

Srečke se določijo poštne prosto.

C. kr. ravnateljstvo za loterijske dohodke.

Oddelek za državne loterije.

Samo v teh zavojih se dobiva pristna, tako splošna priljubljena

Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava